

## **Ansökningar om bidrag från föreningar med funktionshinder och äldre som målgrupp. Översyn av formerna för stadens bidragsgivning**

**Hemställan av Katarina-Sofia stadsdelsnämnd**

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande  
Katarina-Sofia stadsdelsnämnds hemställan besvaras med vad borgarrådet anför.

**Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson** anför följande.

### *Bakgrund*

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd fattade 31 mars 2005 beslut om att hos kommunstyrelsen begära att en översyn av formerna för stadens bidragsgivning görs.

Det är vanligt förekommande att organisationer söker bidrag såväl hos socialtjänstnämnden som hos en eller flera stadsdelsnämnder. Handläggning av bidragsärenden är arbetskrävande även för små bidragsbelopp. En rationellare hantering skulle kunna uppnås genom att en nämnd prövar en förenings samlade bidragsbehov. Stockholms stad kan på detta sätt också få en samlad bild av bidragsgivningen.

### *Remisser*

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden, Hägerstens stadsdelsnämnd, Rinkeby stadsdelsnämnd samt Östermalms stadsdelsnämnd.

*Stadsledningskontoret* anser att en sådan översyn som Katarina-Sofia stadsdelsnämnd syftar på kommer att ingå i den översyn av stadens samlade föreningsstöd som ska påbörjas och som har initierats i ärendet Strategi för utveckling av Stockholms stad åren 2006-2008 .

*Socialtjänstnämnden* anser att socialtjänstförvaltningen även fortsättningsvis bör handlägga bidragsansökningar för stadsövergripande verksamhet och stadsdelsnämnderna ansvara för lokala ansökningar, eftersom en effektiv handläggning kräver betydande kunskap om lokala förhållandena. Vid en omstrukturering skulle det dessutom behövas större administrativa resurser inom socialtjänstnämnden.

*Hägerstens stadsdelsnämnd* föreslår att socialtjänstnämnden bör få i uppdrag att sköta all bidragsgivning till föreningar som riktar sig till funktionshindrade och äldre.

*Rinkeby stadsdelsnämnd* anser att lokala bidragsansökningar även fortsättningsvis skall handläggas av lokal stadsdelsnämnd, men ställer sig positiv till en översyn av formerna för stadens bidragsgivning och föreslår att en gemensam databas för stadens bidragshantering upprättas.

*Östermalms stadsdelsnämnd* anser att beslut beträffande ansökningar om bidrag till lokala föreningar med funktionshinder och äldre som målgrupp bör hanteras lokalt även fortsättningsvis.

#### *Mina synpunkter*

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd har hemställt om en översyn av formerna för stadens bidragsgivning. Nämndens hemställan har remitterats till stadsledningskontoret och tre stadsdelsnämnder. Av de fyra remissinstanserna är det enbart en som menar att socialtjänstnämnden borde få i uppdrag att sköta all bidragsgivning.

Jag anser att den lokala kunskapen är viktig när bidrag ska fördelas till föreningar som verkar lokalt. Inom socialtjänstens område sker ingen central bidragsgivning till föreningar som enbart är verksamma inom en stadsdelsnämnd, verksamheten ska vara stadsövergripande. Det kan innebära att en och samma förening får bidrag både från socialtjänstnämnden för stadsövergripande verksamhet och från en eller flera stadsdelsnämnder för lokal verksamhet.

Stadsledningskontoret har sedan tidigare i uppdrag att göra en översyn av stadens samlade föreningsstöd samt se över möjligheterna att underlätta för föreningslivet vad gäller lokaler och liknande infrastruktur. Översynen ska göras i samverkan med socialtjänstnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna. Enligt min mening är det inte lämpligt att gå in och göra ändringar i bidragsgivning inom ett område. Stadens bidragsgivning måste ses i ett sammanhang och inga förändringar bör genomföras innan översynen är klar.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå att kommunstyrelsen beslutar följande

Katarina-Sofias stadsdelsnämnds hemställan besvaras med vad borgarrådet anför.

Stockholm den 27 oktober 2005

MARGARETA OLOFSSON

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

## ÄRENDET

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd fattade 31 mars 2005 beslut om att hos kommunstyrelsen begära att en översyn av formerna för stadens bidragsgivning görs.

Det är vanligt förekommande att organisationer söker bidrag såväl hos socialtjänstnämnden som hos en eller flera stadsdelsnämnder. Handläggning av bidragsärenden är arbetskrävande även för små bidragsbelopp. En rationellare hantering skulle kunna uppnås genom att en nämnd prövar en förenings samlade bidragsbehov. Stockholms stad kan på detta sätt också få en samlad bild av bidragsgivningen.

**Katarina-Sofia stadsdelsnämnd** beslutade 31 mars 2005 att hemställa hos kommunstyrelsen om en översyn av formerna för stadens bidragsgivning i enlighet med vad som redovisas i ärendet.

*Reservation* anfördes av *Margareta Björk m.fl. (m)* och *Fredrik Lundin m.fl. (fp)*, *bilaga*.

**Katarina-Sofia stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 10 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Socialtjänstnämnden beviljar bidrag till föreningar och organisationer som verkar i staden. Den 12 december år 2004 beviljades 92 organisationer bidrag för år 2005 om sammanlagt 50 mnkr. Protokollsutdrag bifogas (bilaga 5).

För två av de fyra bidragsansökningar som behandlas i detta ärende gäller att sökande organisationer erhållit bidrag av socialtjänstnämnden. SRF, Stockholm har erhållit närmare 1,1 mnkr för år 2005. Företrädare för innerstadskretsen har uppgivit för förvaltningen att organisationens tre verksamma lokala kretsar erhållit 20 000 kr var av ”moderföreningen”.

Dessa medel täcker dock inte kostnaderna för den lokala verksamheten, varför ansökan om bidrag också lämnas till stadsdelsnämnder. Även Frivillig Väntjänst söker bidrag hos ett antal stadsdelsnämnder samtidigt som bidrag erhållits från socialtjänstnämnden. Nämnden behandlade nyligen en bidragsansökan från Stiftelsen Manscentrum som för år 2005 erhållit drygt 1,4 mnkr av socialtjänstnämnden. Stiftelsen ansökte om 20 000 kr hos samtliga stadsdelsnämnder.

Förvaltningen får konstatera att det frekvent förekommer att organisationer söker bidrag hos såväl socialtjänstnämnden som hos alla, eller många, stadsdelsnämnder.

Förvaltningen anser att handläggningen av stadens bidragsgivning behöver effektiviseras. Handläggning av bidragsansökningar är ofta arbetskrävande även om bidragsbeloppen kan vara blygsamma. Principer ska följas, behov ska utredas och föreningarnas ekonomiska ställning ska analyseras. Ibland är handläggningskostnaden högre än det sökta beloppet.

Förvaltningen anser att en mer rationell hantering från stadens sida är att en nämnd, istället för ibland 19 nämnder, prövar en förenings samlade bidragsbehov. Om således socialtjänstnämnden lämnar bidrag till en organisation anser förvaltningen att bidraget bör innefatta stadens totala stöd. Härigenom får staden ett samlat grepp över bidragsgivningen till de olika organisationerna och undviker tidskrävande ”dubbelarbete”. Socialtjänstförvaltningen kan vid behov inhämta nödvändiga uppgifter från stadsdelsförvaltningarna. Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om en översyn av formerna för stadens bidragsgivning.

## REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden, Hägerstens stadsdelsnämnd, Rinkeby stadsdelsnämnd samt Östermalms stadsdelsnämnd.

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande av den 2 juni 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Ett arbete i syfte att se över stadens samlade föreningsstöd ska påbörjas inom stadsledningskontoret. Arbetet har initierats i ärendet Strategi för utveckling av Stockholms stad åren 2006-2008. I ärendet anges att stadsledningskontoret under 2005 ska göra en översyn av stadens samlade föreningsstöd samt se över möjligheterna att underlätta för föreningslivet vad gäller lokaler och liknande infrastruktur. Översynen ska göras i samverkan med socialtjänstnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna. Översynen ska rapporteras till kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret kommer inom ramen för översynen även att beakta formerna för stadens bidragsgivning i enlighet med begäran från Katarina-Sofia stadsdelsnämnd

**Socialtjänstnämnden** beslöt den 23 augusti 2005 att återropa och överlämna tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Socialtjänstförvaltningens** tjänsteutlåtande av den 10 augusti 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Den nuvarande ansvarsfördelningen, dvs. stadsdelsnämnderna har ansvar för den lokala verksamheten medan socialtjänstnämnden ger stöd till organisationer som verkar stadsövergripande, är i linje med hur staden hanterar ansvarsfördelningen i andra frågor. Förvaltningen är väl medveten om den problematik som Katarina Sofia stadsdelsnämnd tar upp i sin hemställan men anser inte att den är av sådan omfattning att den bör ligga till grund för översyn av ansvarsförhållandena.

En översyn av stadens bidragsgivning har inletts. Kommunfullmäktige beslutade den 7 juni 2005 om strategi för utveckling åren 2006 – 2008. Stadsledningskontoret fick då i uppdrag att under 2005 i samverkan med socialtjänstnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av stadens samlade föreningsstöd samt se över möjligheterna att underlätta för föreningslivet vad gäller lokaler och liknande infrastruktur.

I samband med stadsdelsnämndsreformen lades ansvarsfördelningen för bidragsgivning till frivilligorganisationer inom socialtjänstområdet fast. Den innebär att socialtjänstnämnden beviljar bidrag till organisationer som verkar stadsövergripande och stadsdelsnämnderna beviljar bidrag till organisationer som arbetar lokalt.

Socialtjänstnämnden ger under 2005 ekonomiskt stöd med ca 125 mkr till ca 150 frivilligorganisationer i form av verksamhetsbidrag och projektbidrag utifrån riktlinjer som antogs av nämnden den 17 februari 2004.

Bidrag ges till verksamhet som utgör ett komplement eller alternativ till stadens egna insatser för människor i utsatta situationer. Prioritet ges verksamheter som är direkt individstödande och som organiserar och aktiverar människor vilka av olika anledningar behöver särskilt stöd för att klara ett självständigt och människovärdigt liv.

Förvaltningens samarbete med de olika organisationerna innebär bland annat att utreda och bedöma ansökningar om ekonomiskt stöd, följa upp ekonomi och verksamhet samt ge råd och stöd till organisationerna. Vidare innebär arbetet att i samverkan mellan förvaltningens egna verksamheter, stadsdelsnämnderna och organisationerna utveckla frivilligsektorns engagemang i socialtjänsten.

Förvaltningen delar Katarina-Sofia stadsdelsnämnds uppfattning att det är angeläget att bidragsgivningen till frivilligorganisationer hanteras på ett effektivt och professionellt sätt. Det kan finnas risk för visst dubbelarbete när ansökningar från en organisation behandlas i flera nämnder. Om organisationerna bedriver både stadsövergripande och lokalt arbete menar emellertid förvaltningen att det ändå är mest effektivt att socialtjänstförvaltningen handlägger den ansökan som rör organisationens stadsövergripande verksamhet och stadsdelsnämnden/nämnderna den/de ansökningar som gäller den lokala verksamheten.

Om socialtjänstnämndens uppdrag skulle omfatta hela stadens bidragsgivning inom socialtjänstens område skulle detta åtagande kräva en betydande kunskap om de lokala förhållandena i de olika stadsdelsnämnderna. Det skulle då också behövas större administrativa resurser inom socialtjänstnämnden. Stadsdelsnämndernas lokalkännedom skapar däremot förutsättningar för en effektiv handläggning av bidragsansökningar som gäller verksamhet inom respektive nämnds ansvarsområde.

**Hägerstens stadsdelsnämnd** beslöt den 25 augusti 2005 att åberopa tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Hägerstens stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 12 maj 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Bidrag till föreningar och organisationer som verkar i staden fördelas dels av socialtjänstnämnden, dels av de arton stadsdelsnämnderna. Det är vanligt att samma förening som beviljats centralt bidrag av socialtjänstnämnden också ansöker om bidrag till sina lokalföreningar hos alla eller flera stadsdelsnämnder. En förenings behov av bidrag för en viss period kan alltså utredas och prövas av flera olika instanser i staden.

Förvaltningen instämmer i de synpunkter som lämnas av Katarina-Sofia stadsdelsnämnd om att stadens bidragsgivning behöver effektiviseras, eftersom den nuvarande hanteringen är både irrationell och kostsam. Socialtjänstnämnden bör få i uppdrag att sköta all bidragsgivning till föreningar som riktar sig till funktionshindrade och äldre. Föreningar som är berättigade till bidrag bör ges ett belopp som ska täcka både central och lokal verksamhet inom respektive förening. Socialtjänstförvaltningen kan när den utreder bidragsansökningarna vid behov inhämta uppgifter från berörd stadsdelsförvaltning.

**Rinkeby stadsdelsnämnd** beslöt den 25 augusti 2005 att

1. Nämnden ställer sig positiv till en översyn av formerna för stadens bidragsgivning.
2. Nämnden föreslår att en gemensam databas upprättas för stadens bidragshantering.
3. Nämnden anser att lokala bidragsansökningar även fortsättningsvis skall handläggas av lokal stadsdelsnämnd.

**Rinkeby stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att kommunstyrelsen gör en översyn av formerna för stadens bidragsgivning för att få fram mer enhetliga riktlinjer.

För att undvika dubbelarbete och för att få en möjlighet att se om en förening söker bidrag på fler förvaltningar föreslår förvaltningen att en gemensam databas upprättas för föreningsbidragsansökningar ställda till Socialtjänstförvaltningen, Kulturförvaltningen, Idrottsförvaltningen samt stadsdelsnämnderna. I databasen förs föreningens namn in, aktuell förvaltning/handläggare, kortfattad beskrivning av ansökan, beslut samt redovisning av beviljat belopp efter avslutad aktivitet.

En databas med det här upplägget skulle effektivisera verksamheten, föreningarna skulle ej heller ha möjlighet att erhålla nya bidrag innan de har redovisat tidigare erhållna bidrag.

Förvaltningen anser inte att det skulle bli mer rationellt att socialtjänst nämnden skall fatta beslut om föreningars totala stöd från staden. Lokala bidragsansökningar bör handläggas och fattas beslut om på lokal nivå.

På det sättet uppnås även en högre grads av lokal delaktighet och kännedom om de behov medborgarna uttrycker i sin stadsdel.

**Östermalms stadsdelsnämnd** beslöt den 25 augusti 2005 att beslut beträffande ansökningar om bidrag till lokala föreningar med funktionshinder och äldre som målgrupp bör hanteras lokalt även fortsättningsvis. Beslutet bör föregås av samråd med socialtjänstförvaltningen.

*Reservation* anfördes av vice ordföranden *Helena Bonnier m fl* (m), ledamöterna *Birgit Ernerot m fl* (fp) och *Jan Ulander* (kd), bilaga.

*Särskilt uttalande* gjordes av ordföranden *Rolf Lindell m fl* (s), ledamöterna *Aila Erkekilä* (v) och *Ann-Sofi Matthiesen* (mp), bilaga.

**Östermalms stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 16 augusti 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med förslaget i remissen att det är mer rationellt att en nämnd (socialtjänstnämnden) prövar en förenings samlade behov och att socialtjänstförvaltningen inhämtar nödvändiga uppgifter från stadsdelsförvaltningarna. Enligt nuvarande riktlinjer kan en organisation lokalt få bifall till sin ansökan i en eller flera stadsdelsnämnder samtidigt som de kan få avslag i andra, beroende på nämndernas bedömning och budgetsituation. Förvaltningen anser att med en samlad bidragshantering ökar möjligheten till en rättvisare fördelning.

Förvaltningen anser det av stor vikt att värna om de lokala verksamheternas engagemang och att centralisera ansökningsförfarandet till föreningarna får inte resultera i att de lokala engagemangen försvinner. När medelsfördelningen ska göras bör respektive stadsdelsförvaltning tillfrågas om den kunskap förvaltningen har av föreningens lokala verksamhet och dess möjlighet att komplettera den verksamhet som i övrigt bedrivs med skattemedel inom stadsdelen. Detta förfarande behöver ej gå via nämnderna.

## RESERVATIONER M M

### Katarina-Sofia stadsdelsnämnd

Reservationen av Margareta Björk m fl (m) och Fredrik Lundin m fl (fp) har följande lydelse.

Förslag till beslut

1. att godkänna redovisningarna från de lokala organisationer/föreningar som beviljades bidrag för år 2004,
2. att bevilja följande föreningar bidrag:
  - 4 000 kr i verksamhetsbidrag till Anhörigrådet på Södermalm,
  - 5 000 kr i verksamhetsbidrag till Katarina-Sofia Väntjänstförening samt 25 000 kr till hyra av lokal inkl städ, el och tele
3. att avslå ansökan om verksamhetsbidrag från Frivillig väntjänst samt till SRF, Innerstadskretsen,
4. att ej hemställa hos kommunstyrelsen om en översyn av formerna för stadens bidragsgivning i enlighet med tjänsteutlåtandet
5. samt att därutöver anföra:

Stadens regler för bidragsgivning till olika föreningar är idag klara – socialtjänstnämnden beviljar bidrag till föreningar som är av övergripande karaktär och stadsdelarna kan bevilja till de föreningar som arbetar lokalt.

SRF i Stockholm har fått ett bidrag på nästa 1,1 mnkr. Fördelningen av dessa medel är sedan en fråga mellan Innerstadskretsen och den centrala verksamheten.

### Östermalms stadsdelsnämnd

Reservationen av vice ordföranden Helena Bonnier m.fl. (m), ledamöterna Birgit Ernerot m.fl. (fp) och Jan Ulander (kd) har följande lydelse.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att som svar på remissen anföra följande:

Det är nödvändigt att en översyn av formerna för bidragsgivning till föreningar vars verksamhet riktar sig till äldre och till personer med funktionshinder genomförs. Dock bör beslut angående lokala föreningar fortsättningsvis hanteras lokalt under förutsättning att samarbete sker med central nämnd, socialtjänstnämnden, i syfte att skapa likställighet inom kommunen. Särskilt bör uppmärksammas föreningar vars verksamhet spänner över flera delar av staden.

Det särskilda uttalandet av ordföranden Rolf Lindell m.fl. (s), ledamöterna Aila Erkkilä (v) och Ann-Sofi Matthiesen (mp) är av följande lydelse.

Det finns inte anledning att frångå de handläggningsrutiner som gäller andra föreningar med ”moderförening” och lokala föreningar. Detta synsätt delas av det lokala handikapprådet och det lokala pensionärsrådet.